

Strategia sectorială de cheltuieli în domeniul *Justiției*, 2016-2018

1. Analiza sectorului și tendințe principale

1.1 Prezentarea generală a sectorului

Sectorul Justiției ține de elaborarea politicilor în domeniul justiției și a drepturilor omului, asigurarea accesului la justiție, precum și îndeplinirea propriu-zisă a actului de justiție – atât la nivel de primă instanță cât și în instanțele superioare. De asemenea, sectorul mai cuprinde și administrarea urmăririi penale la etapa prejudiciară și asigurarea ispășirii pedepsei în condiții de libertate. La cele enumerate mai sus se adaugă supravegherea cadrului normativ în partea ce se referă la profesiile conexe, precum și pregătirea profesională a cadrelor în domeniul dreptului.

1.2 Sursele de finanțare și programele

Ultimii trei ani de implementare a Strategiei Sectoriale de Cheltuieli (SSC) au fost caracterizați de o creștere accentuată

atât a alocațiilor bugetare pentru sectorul Justiției, atât în valoare nominală cât și în raport cu PIB-ul și bugetul public național. Respectiv, în 2015 bugetul alocat instituțiilor din sector a ajuns să constituie 739 mln. lei, de 2.4 ori mai mult decât în 2010 (Figura 1). În valori relative (Figura 2), cheltuielile pentru justiție constituie în 2015 0,62% din PIB (față de 0,55% în anul precedent) și 1,64% din bugetul public național (față de 1,45%).

Creșterea respectivă s-a produs în mare parte datorită limitelor de cheltuieli disponibile pentru implementarea Strategiei de Reformă a Sectorului Justiției (anual circa 200 mln. lei) adoptate din contul suportului bugetar direct în valoare totală de 60 mln. euro acordat de către Uniunea Europeană în cadrul Programului „Suport pentru reformele din sectorul justiției”. Astfel pe parcursul anului 2013 a fost transferată prima tranșă de 15 mln. euro (cca. 250 mln. lei), iar în septembrie 2014 – cea de-a doua tranșă, în valoare de 13,2 mln. euro (cca. 244 mln. lei).

În proporție de 90%, mijloacele financiare destinate implementării SRSJ sunt valorificate prin renovarea infrastructurii fizice a instanțelor judecătorești și a procuraturii, dezvoltarea bazei tehnico-materiale și a infrastructurii în penitenciare, îmbunătățirea condițiilor de muncă în Ministerul Justiției și Institutul Național al Justiției, instituționalizarea funcției de asistent judiciar, modernizarea serviciilor de expertiză judiciară și implementarea sistemului e-justiție. Totodată, din contul mijloacelor bugetare este asigurată majorarea salariilor actorilor din sectorul justiției.

Figura 1. Repartizarea instituțională a alocațiilor bugetare pentru sectorul Justiției în 2011-2015, mil. lei

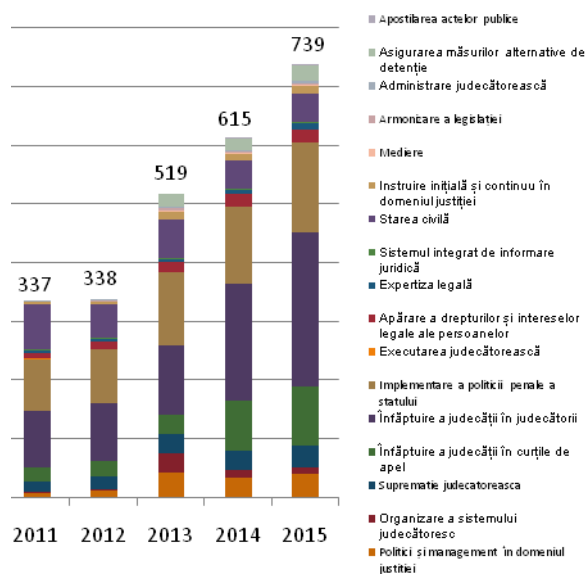
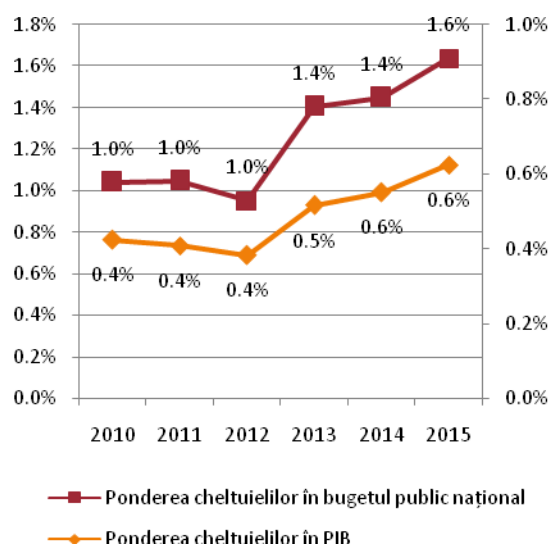

Figura 2. Dinamica alocațiilor bugetare pentru sectorul Justiției în 2010-2015, %

Sursa: Ministerul Finanțelor, Biroul Național de Statistică

Ministerul Justiției este instituția responsabilă de elaborarea și promovarea politicii statului în domeniul justiției și a drepturilor omului. Începând cu a. 2011 această instituție se face responsabilă de coordonarea realizării SRSJ, asigurând din punct de vedere logistic și administrativ buna funcționare a grupelor de lucru create pentru monitorizarea implementării acțiunilor aferente fiecărui pilon al SRSJ. Povara administrativă cauzată de necesitatea realizării plene a acțiunilor de reformă reprezintă o provocare sesizabilă, căreia instituția îi face față prin îmbunătățirea motivației și consolidarea capacităților angajaților ministerului. O altă direcție importantă de activitate este aplicarea soluțiilor din domeniul tehnologiilor informaționale întru crearea unui spațiu informațional unic pentru actorii din sistemul Justiției.

Sistemul judiciar este format din Curtea Superemă de Justiție, curțile de apel și judecătorii. De organizarea, funcționarea și asigurarea independenței sistemului judiciar este responsabil Consiliul Superior al Magistraturii. Odată cu dotarea **Consiliului Superior al Magistraturii** cu sediu nou, direcția prioritară de activitate devine asigurarea funcționării colegiilor abilitate de evaluarea performanțelor judecătorilor, dar și coordonarea implementării planurilor de investiții capitale.

Până în a. 2012 performanța **instanțelor judecătorești** s-a aflat într-o continuă scădere. În pofida faptului că numărul de judecători a variat puțin (între 240 și 270), iar sarcina lunară de dosare per judecător a fost relativ constantă (între 25 și 30 de dosare), numărul de cauze civile și penale soluționate era devansat cronic de numărul de cauze intrate pe rol. În medie prima instanță recepționează anual cca. 65 mii cauze civile și 11,5 mii dosare penale. Deși, în 2012 și 2013 rata de soluționare¹ s-a ameliorat, în 2014 aceasta a scăzut din nou (Figura 3). În consecință, durata medie calculată de soluționare a materialelor în instanță² a crescut în 2014 până la 121 zile pentru cauzele civile și 195 zile pentru dosarele penale. Această tendință negativă ar putea fi un efect provizoriu al unei monitorizări mai stricte a activității judecătorilor susceptibili de acte de corupție. Astfel, doar în 2014 au fost demiși 45 de judecători, fiind angajați 35. Rotația înaltă a cadrelor de judecători – 17% în 2014 față de doar 7% în 2013 a condiționat scăderea momentantă a performanței instanțelor judecătorești dat fiind faptul că judecătorii proaspăt nominalizați au fost puși în situația de a relua de la zero cauzele aflate pe rol.

¹Raportul dintre numărul de cauze civile/dosare penale soluționate și cele intrate pe rol în cursul anului.

² Raportul dintre numărul de cauze civile/dosare penale restante la sfârșitul perioadei și cele soluționate pe parcursul ei, înmulțit la 365 zile.

Despre calitatea actului de justiție ne vorbesc în mod indirect numărul de adresări în instanțele superioare – **curțile de apel și Curtea Supremă de Justiție**. Tendința de creștere a ponderii materialelor soluționate în curțile de apel (17,4% față de numărul de materiale soluționate în primă instanță) și în CSJ (6,6% din numărul corespunzător) vorbește despre o percepție negativă vizavi de calitatea actului de justiție în primă instanță. În ceea ce privește curțile de apel, acestea se confruntă cu constrângeri de capacitate, numărul de personal auxiliar fiind inferior celui din instanțele primare. Per ansamblu, este remarcabilă eficiența actului de justiție înfăptuit în CSJ: dacă la curțile de apel rata de soluționare urmează aceleași tendințe ca și în judecătoria (92,3% în 2014), CSJ are o rată de soluționare de 107,7% și o durată medie de soluționare a materialelor de doar 27 zile. Totuși, în pofida unei performanțe instituționale înalte, o prioritate pentru CSJ este uniformizarea practicii judiciare la nivelul primei instanțe prin adoptarea unor hotărâri explicative generalizatoare.

Figura 3. Dinamica ratei și de soluționare (%) și a duratei de soluționare a materialelor (zile) de către prima instanță în 2010-2014

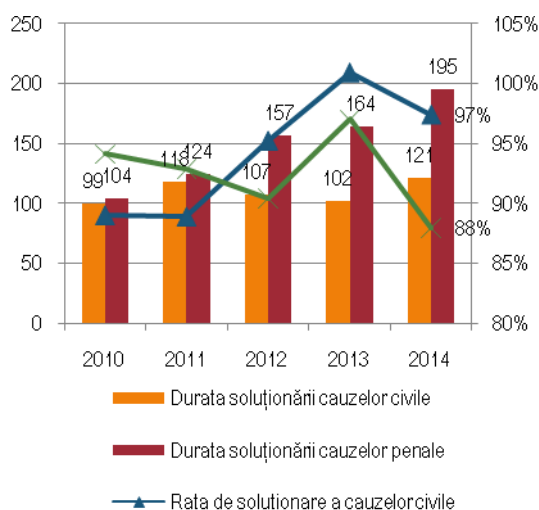
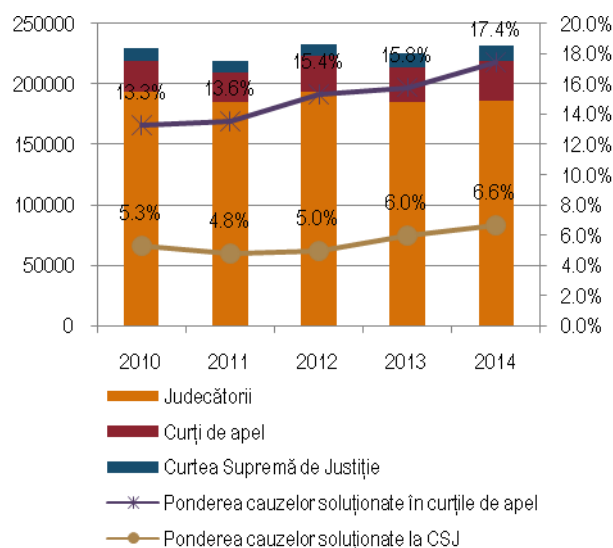

Figura 4. Ponderea materialelor soluționate în instanțele superioare de judecată, 2010-2014

Sursa: Consiliul Superior al Magistraturii

Creșterea ratei infraționalității rămâne a fi o provocare majoră pentru **organele Procuraturii**. După cum e și de așteptat, proporțional cu această creștere se mărește și numărul de dosare penale conduse sau exercitate de procuratură. În condițiile unui număr stabil de procurori, aceasta se traduce într-o sarcină sporită de dosare per procuror. În 2014 sarcina anuală de dosare care revenea în medie unui procuror a fost de 92 de dosare, cu 28% mai mult decât în 2010 (Figura 5). În mod special se denotă insuficiența personalului auxiliar în organele procuraturii ceea ce se traduce într-un volum excesiv de lucru nerelaționat cu implementarea politicii penale (petiții, chestiuni administrative, etc.) care revin unui procuror. În pofida acestor tendințe, sistemul organelor procuraturii face față exigențelor. Ponderea doarelor terminate (prin transmiterea în judecată, condițional suspendate sau încetate) este constantă, constituind în jur de 50% în cazul dosarelor de urmărire penală exercitate și în jur de 40% în cazul celor conduse. În același timp, ponderea dosarelor rămase în gestiune este în scădere: în 2014 aceasta a constituit 14% pentru dosarele exercitate și 23% pentru dosarele conduse (față de 15 și 25% respectiv în anul 2013) (Figura 6).

Volumul alocațiilor bugetare destinate organelor procuraturii este în creștere. Față de anul 2013 bugetul alocat de 15,3 mln. lei a crescut cu 17%, creșterea față de 2010 fiind mai mult decât dublă. Din contul acestor alocații a fost posibilă realizarea unor investiții capitale în infrastructura organelor procuraturii și securizarea acestora. Totodată, ținând cont de structura organizațională concentrată a organelor procuraturii și lipsa unui secretariat permanent după modelul Consiliului Superior al Magistraturii care să asigure administrarea sectorului atât sub aspect administrativ, cât și întru consolidarea integrității acestuia, capacitatea de absorbție a mijloacelor bugetare a reprezentat o altă provocare serioasă.

Vicisitudinile ciclului politic și electoral au condus în 2014 la stagnarea inițiativelor de reformare a procuraturii propuse pentru acest an. În mod particular, reforma organelor procuraturii presupune crearea Consiliului Superior al Procurorilor în calitate de organ de auto-administrare a sistemului. Aceste inițiative de reformă rămân la ordinea de zi în 2015 și urmează a fi susținute inclusiv și prin alocații bugetare destinate sub-programului respectiv.

Figura 5. Nivelul infraționalității și sarcina anuală de cauze penale per procuror, 2010-2014

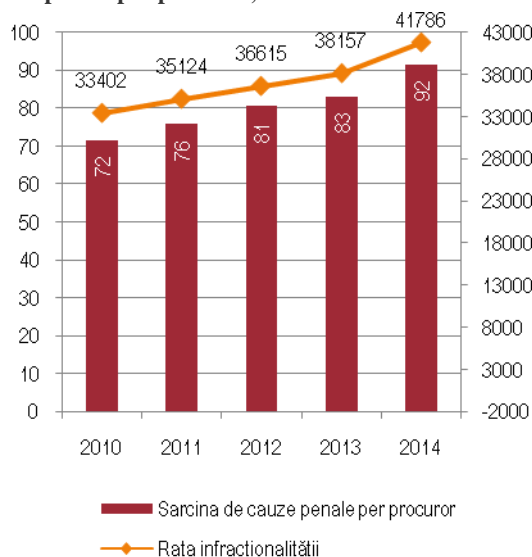
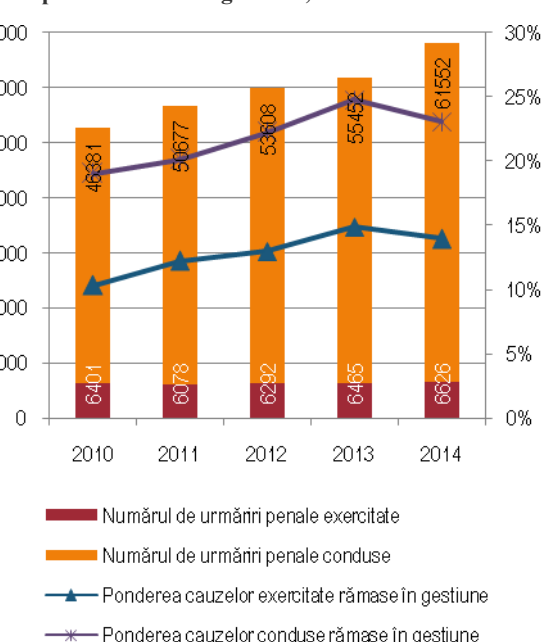

Figura 6. Numărul de urmăriri penale și ponderea cauzelor penale rămase în gestiune, 2010-2014

Sursa: Procuratura Generală

Politica statului este să asigure accesul tuturor cetățenilor la justiție echitabilă, inclusiv și pentru acele persoane care, datorită nivelului scăzut al veniturilor se află într-o situație dezavantajată. În acest scop, statul acordă **asistență juridică garantată** cetățenilor cu venituri mici, fie sub formă de consiliere juridică, fie sub formă de servicii de avocatură. Începând cu 2015 serviciile parajuriștilor sunt contractate integral din bugetul public (până în 2014, onorariile acestora au fost achitate din contul mijloacelor proiectelor de asistență externă).

Cu referire la serviciile de avocatură, numărul beneficiarilor acestora a fost în continuă creștere. Astfel, în 2014 44 mii persoane au beneficiat de asistență juridică garantată de stat, cu 91% mai multe decât în 2010. Onorariile anuale ale avocaților au crescut într-un ritm devansant, triplându-se în aceeași perioadă și ajungând să constituie 15,4 milioane lei. Respectiv, costul unei decizii de asistență juridică garantată de stat a constituit în 2014 362 lei în comparație cu 220 lei în 2010 (

Figura 7. Asistența juridică garantată de stat, 2010-2014

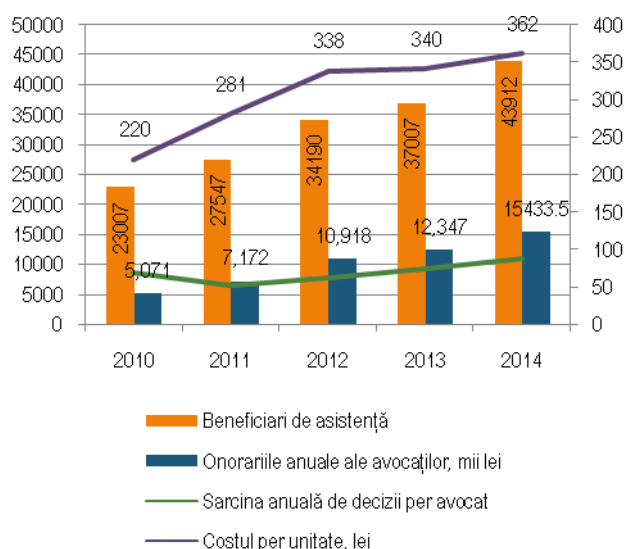

Figura 7). În aceste condiții, se impune drept prioritară monitorizarea calității serviciilor de asistență juridică acordată beneficiarilor eligibili.

Pe termen mediu ne așteptăm la o creștere a volumului de asistență garantată de stat datorită faptului că, estimativ, numărul beneficiarilor eligibili este mai mare, iar, urmare a campaniilor de informare a populației, mai mulți cetățeni își vor cunoaște drepturile la legitimă apărare.

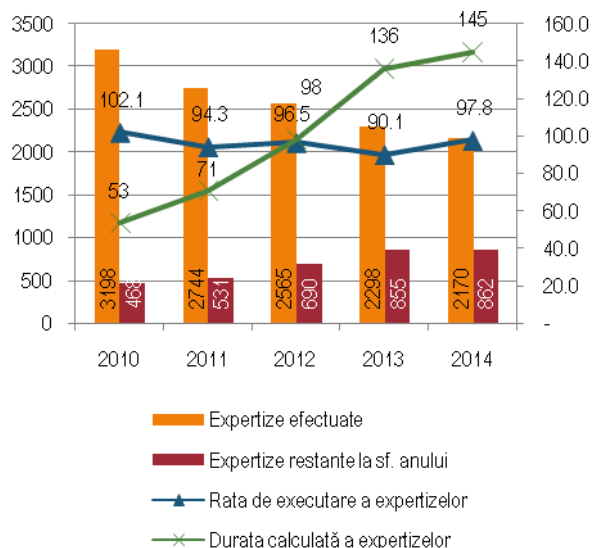
Expertiza judiciară se efectuează de experții calificați ai **Centrului Național de Expertiză Judiciară**. De regulă, serviciile de expertizare pe dosare penale sunt efectuate din contul instituției, care este finanțată de la bugetul de stat, în timp ce expertizarea pe dosarele civile și la cerere, se face contra plată în conformitate cu tarifele aprobate. Schema actuală de finanțare nu acoperă integral costurile, astfel încât condițiile degradate ale laboratoarelor și echipamentul uzat nu permite prestarea unor servicii de calitate. Circa 20% din materialele aflate în lucru (3871 în 2014) au fost remise ordonatorului de servicii fără executare din cauza lipsei capacităților de expertiză.

Problema este exacerbată de faptul că rata de executare³ a expertizelor este sub nivelul de 100% astfel încât pe parcursul ultimilor 5 ani numărul de materiale restante la sfârșitul anului este în creștere. Concomitent, crește și durata medie calculată⁴ de efectuare a unei expertize: dacă la finele anului 2010 aceasta a constituit doar 53 de zile, în 2014, durata medie calculată a ajuns să constituie 145 zile (Figura 8). Această tendință conduce la tergiversarea urmăririi penale. Întru rezolvarea acestei situații, SRSJ prevede dotarea CNEJ cu sediu care corespunde standardelor europene și echiparea acestuia cu tehnică performantă. Totodată se impune instituirea unui sistem mai eficient de monitorizare și administrare a fluxului de expertize primite spre executare.

Centrul de Informații Juridice este responsabil pentru administrarea paginii web a ministerului care permite accesul cetățenilor la baza de acte normative. Pe parcursul lui 2014 baza online de acte normative a fost completată cu 4.643 mii de acte juridice, iar reclamații din partea utilizatorilor nu au existat. Atenția publicului larg pentru reforma justiției, caracterul informativ al paginii web, dar și prezența activă a ministerului pe rețelele sociale a permis menținerea la același nivel a numărului de vizualizări – 2,23 mln. în 2014 față de 2,17 mln. în 2013. O direcție prioritară de activitate a instituției ține de perfecționarea funcționalității bazei de date, inclusiv prin flexibilizarea motorului de căutare pe pagina web și asigurarea accesului la versiunile anterioare ale actului normativ.

Instruirea inițială a judecătorilor și procurorilor, precum și instruirea continuă a specialiștilor din sfera dreptului se realizează de către **Institutul Național de Justiție**. Tendința ultimilor ani, în

Figura 8. Expertiza judiciară, 2010-2014

Sursa: CNEJ

³ Rata de executare a expertizelor este calculată ca raport dintre suma expertizelor efectuate și a materialelor emise fără executare și volumul materialelor parvenite pe parcursul anului.

⁴ Durata medie calculată este raportul dintre expertizele restante la sfârșitul anului și expertizele efectuate pe parcursul anului înmulțit la 365 zile.

cea ce privește instruirea inițială, este scăderea numărului de concurenți pentru locurile de studii oferite în cadrul instituției (Figura 9). În cazul instruirii continue, se face remarcată creșterea numărului de certificate eliberate de către INJ în legătură cu numărul mai mare de activități de instruire desfășurate întru implementarea acțiunilor din SRSJ. Astfel, dacă în 2010, în cadrul INJ se desfășurau doar 82 de activități de instruire, numărul acestora în 2013 a ajuns să constituie 334. În legătură cu aceasta, se denotă o utilizare mai eficientă a resurselor publice. Dacă în 2010 cheltuielile curente raportate la numărul de certificate eliberate constituiau 2907 lei/certificat, în 2013 costul unui certificat a scăzut până la 1204 lei. Totuși, față de 2013, numărul de activități de instruire a scăzut la 267, iar numărul de certificate emise – până la 6577 (Figura 10). În condițiile majorării salariilor formatorilor din cadrul INJ (proporțional cu majorarea salariilor judecătorilor), costul mediu unitar a crescut până la 1916 lei/certificat. O provocare în domeniul instruirii continue rămâne a fi disponibilitatea participanților de a frecventa activitățile de instruire. O soluție potențială este elaborarea cursurilor de formare continuă la distanță. Pe parcursul lui 2014 au fost elaborate 2 astfel de cursuri, iar 93 de beneficiari (din 125 înscriși) ai instruirii au primit certificate.

Figura 9. Instruirea inițială în cadrul Institutului Național de Justiție, 2010-2014

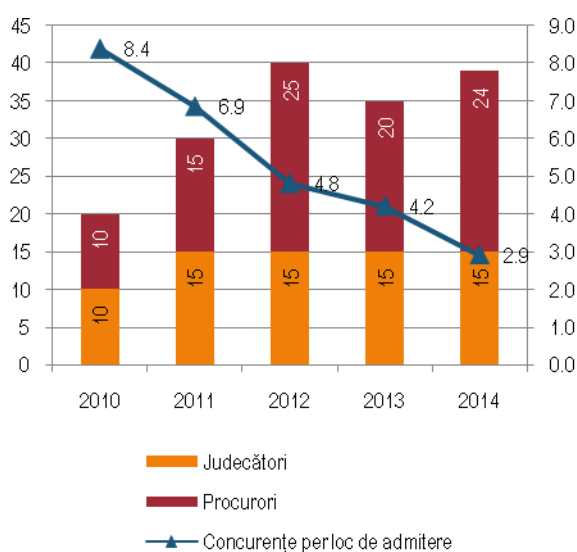
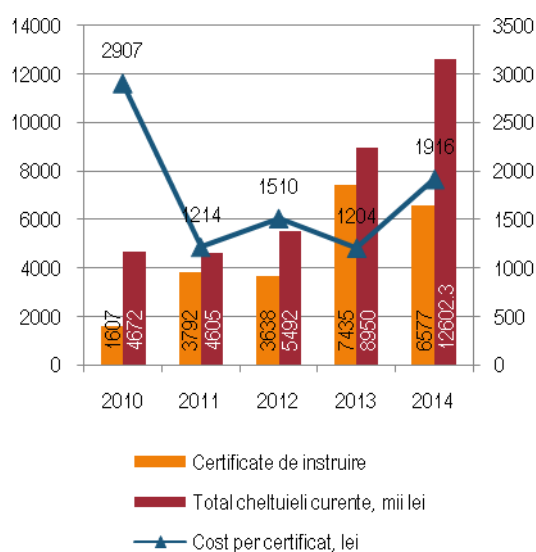

Figura 10. Instruirea continuă în cadrul Institutului Național de Justiție, 2010-2014

Sursa: Institutul Național de Justiție, Ministerul Finanțelor

Până în prezent 584 de persoane au obținut atestarea necesară pentru a practica activitățile de **mediere**. Cu toate acestea, instituția medierii nu s-a instituționalizat pe deplin, nu există un mecanism care ar permite colectarea sistematică a datelor cu privire la cazurile mediate, iar cetățenii țării nu cunosc în suficientă măsură care sunt avantajele medierii și care sunt căile de soluționare alternativă a disputelor. În legătură cu aceasta, prioritar în domeniul medierii este organizarea unei campanii informaționale care ar viza sporirea gradului de conștientizare a populației privind serviciile de mediere. În 2014 Ministerul Justiției a început campania de promovare a medierii ca metodă alternativă de soluționare a litigiilor. La solicitarea Ministerului, Centrul pentru Soluționarea Eficientă a Litigiilor (CEDR) a început implementarea unui proiect de asistență tehnică pentru a promova și facilita utilizarea medierii în dosarele comerciale din Republica Moldova. Scopul proiectului este de a eficientiza și operaționaliza medierea. Proiectul respectiv este susținut financiar de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

Proiectul bugetului de stat pentru anul 2016 și estimările pentru anii 2017-2018 pentru **Centrul de Armonizare a Legislației**, preconizează cheltuieli aferente realizării obligațiilor statuate prin HG nr. 190 din 21.02.2007, dar și a obligațiilor ce relevă din implementarea Acordului de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană și a Acordului privind instituirea Zonei de Liber Schimb dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, obiective și obligații ce cuprin în sine implementarea succesivă a Planurilor Naționale de Armonizare a Legislației (PNAL). Pe parcursul lui

2014 au fost emise 54 de declarații de compatibilitate față de 58 de acte normativ/legislative planificate în PNAL. Odată cu asumarea de către Republica Moldova a angajamentelor în cadrul Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană, sarcina de lucru este în creștere. Astfel, în PNAL pentru 2015 deja sunt prevăzute circa 90 de acte normative care urmează a fi armonizate cu legislația comunitară, ceea ce reprezintă o creștere de aproximativ 30%. De asemenea, crește rolul Centrului de Armonizare a Legislației în acordarea asistenței către autoritățile publice responsabile pentru modificarea legislației din domeniile vizate.

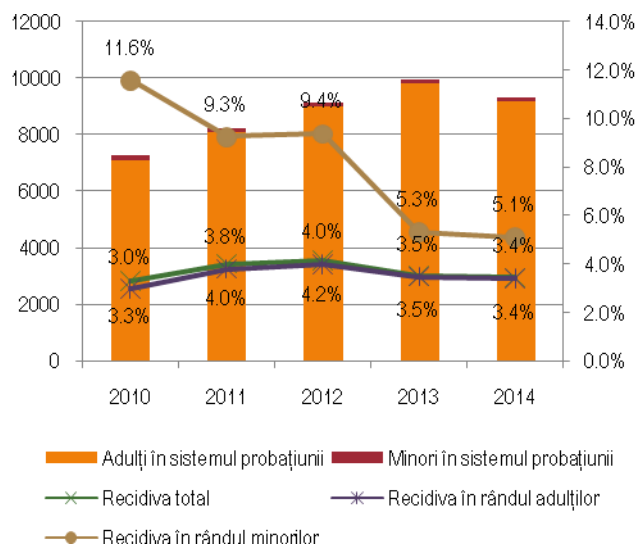
Data fiind consolidarea funcțională a Consiliului Superior al Magistraturii în calitate de organ independent care asigură auto-administrarea sistemului judiciar, rolul **Departamentului Administrare Judecătorească** (DAJ) s-a modificat esențial. În acest sens, Ministerul Justiției a inițiat reorganizarea DAJ în Agenția de administrare a instanțelor judecătorești, remițând în acest sens Guvernului proiectul hotărârii de rigoare. Spre deosebire de DAJ, Agenția va avea mai multe atribuții, cum ar fi extinderea și detalierea procesului de analiză a statisticilor judiciare, producerea analizelor narative, observarea tendințelor, formularea propunerilor strategice pentru Consiliul Superior al Magistraturii, dar și organizarea și buna funcționare a sistemului informațional judecătoresc. Totodată, inițiativa presupune crearea unui mecanism centralizat de achiziții publice pentru judecătorii și curți de apel. Drept urmare a complexității atribuțiilor Agenției și instituirii noilor funcții, este necesară majorarea numărului de angajați de la 11 la 31 persoane.

Ispășirea pedepsei în condiții neprivative de libertate au luat amploare odată cu crearea Serviciului Probațiune în 2007 și adoptarea ulterioară a Legii cu privire la probațiune. Din momentul creării instituției (în prezent **Oficiul Central de Probațiune**), numărul de beneficiari în sistemul de probațiune a crescut în medie cu 10% anual pînă la numărul maximal de 9963 persoane în 2013, aproape dublu față de numărul de deținuți din penitenciare. În 2014, numărul de beneficiari a scăzut la 9302 persoane, dintre care 105 minori. Din perspectiva resocializării persoanelor care ispășesc pedeapsa în condiții neprivative de libertate, performanța serviciului a fost foarte bună. Astfel, comiterea repetată a crimei printre beneficiarii minori a scăzut substanțial

de la 11,6% în 2010 la 5,1% în 2014, în timp ce recidiva în rândul adulților a oscilat între 3-4% (Figura 11). De asemenea, merită de menționat faptul că ispășirea pedepsei în condiții neprivative de libertate este eficientă din punct de vedere al costurilor. Dacă costul mediu pe deținut în penitenciare este de circa 62 mii lei anual, costul mediu pe un beneficiar al sistemului de probațiune este de 27 de ori mai mic, constituind 2.148 lei⁵. Pe termen mediu este prioritar de a finaliza elaborarea programelor individualizate de probațiune, de a implementa campanii informaționale în cadrul comunităților care vor stimula re-socializarea eficientă a beneficiarilor probațiunii. Totodată, întru eficientizarea evidenței subiecților probațiunii urmează a fi implementat un proiect-pilot care va permite monitorizarea electronică a beneficiarilor din sistem.

În anul 2014 **Direcția apostilă a Ministerului Justiției** a apostilat 95.957 acte, aproximativ la același nivel ca și în anul precedent. Cheltuielile publice anuale pentru serviciile de apostilă se

Figura 11. Beneficiarii sistemului de probațiuni, 2010-2014

Sursa: OCP

⁵În calcule a fost utilizat raportul dintre cheltuielile curente ale instituției și numărul mediu al deținuților/beneficiarilor sistemului de probațiune la începutul și finele anului .

cifrează la 1.8 milioane lei, ceea ce presupune un cost unitar 18.8 lei. Din august 2013 Ministerul Justiției a lansat serviciul e-Apostilă, care are drept scop modernizarea serviciilor prestate cetățenilor prin aplicarea noilor sisteme de procesare a informației, pentru a oferi servicii de calitate la costuri adecvate. Ținând cont de faptul că beneficiarii serviciului sunt persoane care rezidă în străinătate, avantajul principal este posibilitatea de a accesa serviciului la distanță. Totodată, ponderea actelor apostilate online a scăzut în 2014 de la 8.3 la 5.4%, un obstacol iminent în prestarea serviciului fiind necesitatea deținerii semnăturii digitale.

1.3 Problemele principale

Problemele de fond ale sectorului țin de încrederea joasă a cetățenilor în justiție și de percepția privind coruptibilitatea înaltă a sistemului. Aceste probleme, de rând cu necesitatea susținerii procesului de integrare europeană și a edificării unui climat de afaceri sănătos, au fost identificate drept probleme cheie în cadrul Strategiei de Reformă a Sistemului de Justiție 2011-2016. De menționat, că în conformitate cu Barometrul Opiniei Publice din noiembrie 2014 (Figura 12), tendințele pozitive conturate în 2013 sau menținut și în anul 2014. Ponderea persoanelor care nu prea saudeloc nu au încredere în justiție a scăzut de la 74 la 70%. Corespunzător, procentajul persoanelor care au oarecum sau multă încredere în justiție a crescut de la 16 la 23%.

Figura 12. Încrederea cetățenilor în justiție, 2010-2014

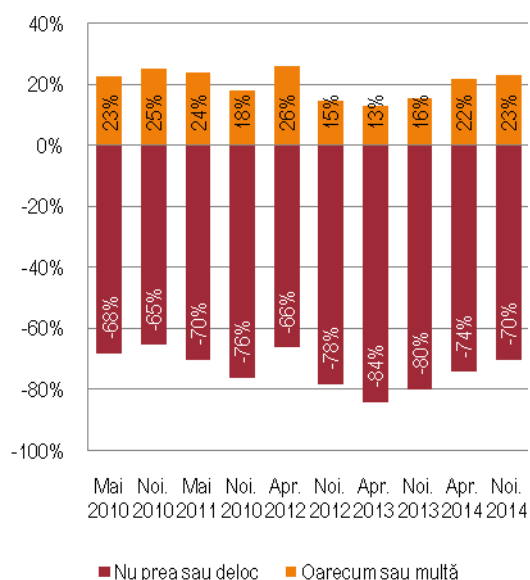
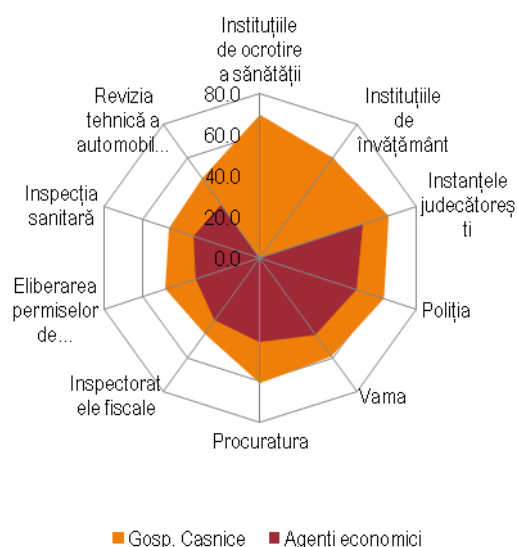

Figura 13. Percepția privind coruptibilitatea serviciilor publice, 2014

Sursa: Barometrul Opiniei Publice, Transparency

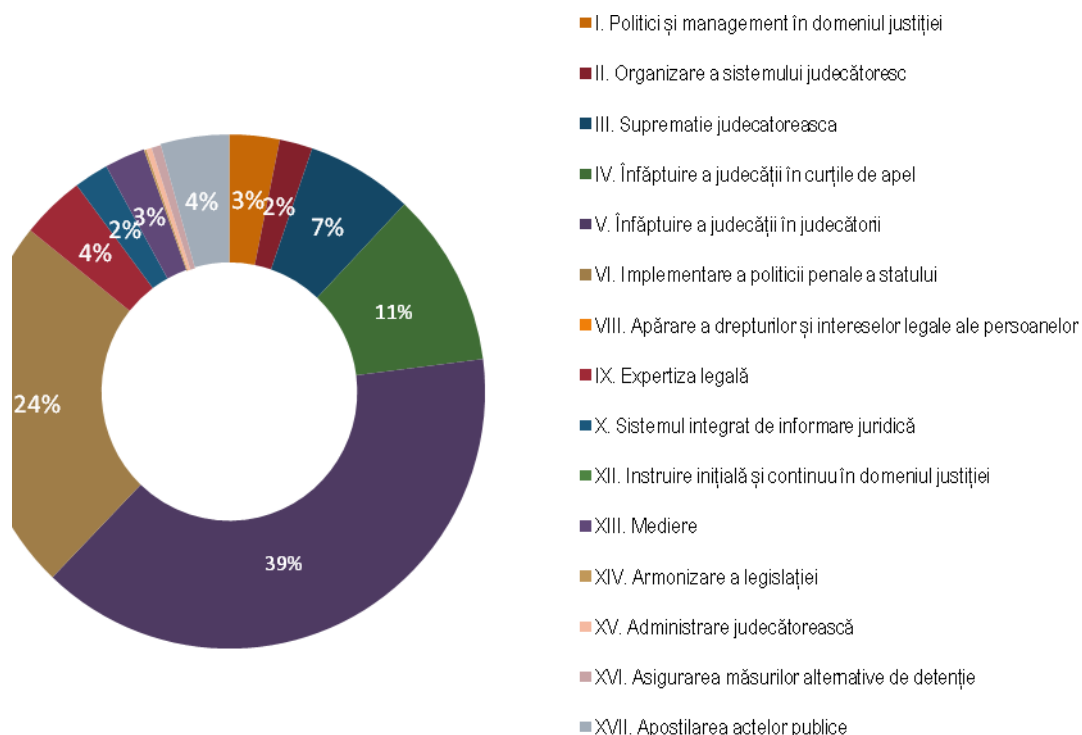
Totodată, în conformitate cu sondajul de opinie realizat de Transparency (Moldova) în 2014, în opinia gospodăriilor casnice și a agenților economici, instituțiile din sector se numără printre cele mai coruptibile din sfera serviciilor publice (Figura 13): procuratura (60,9/40,8 la sută din respondenți gospodării casnice și, respectiv, agenți economici), instanțele judecătorești (66,0/53,0), avocații (26,2/14,0). Printre tendințele notabile privind percepția corupției se numără scăderea față de 2012 a percepției negative față de avocatură atât din partea gospodăriilor casnice, cât și din partea agenților economici, concomitent cu aprofundarea susceptibilității de corupție a instanțelor judecătorești în rândurile gospodăriilor casnice și diminuarea percepției negative față de organele procuraturii în rândurile agenților economici.

De rând cu problemele de percepție, menționate mai sus, domeniul Justiției se confruntă cu o serie de probleme sistemece condiționate de cadrul limitat de resurse disponibile până la lansarea reformei. Per ansamblu, printre acestea se numără:

- Constrângerile de capacitate a personalului din cadrul autorităților publice din sector
- Infrastructura fizică degradată a instanțelor judecătorești și a organelor procuraturii
- Lipsa echipamentului performant care să asigure efectuarea expertizelor legale
- Lipsa unui sistem informațional copleșitor care să corespundă necesităților sectorului
- Gradul scăzut de cunoaștere de către cetățeni a căilor de înfăptuire a justiției
- Accesul limitat al populației la servicii publice de înaltă calitate.

Menționăm faptul că în cadrul fiecărui subprogram au fost identificate problemele cheie specifice fiecărui segment. Au fost stabilite obiectivele și acțiunile care vor duce la soluționarea pozitivă și în termeni proximi a problemelor identificate. Ținând cont de alocările financiare din bugetul de stat au fost identificate activitățile prioritare care necesită a fi finanțate, în scopul atingerii obiectivelor stabilite pe fiecare domeniu din sectorul justiției (Figura 14).

Figura 14. Distribuția alocațiilor de resurse bugetare pe programe/subprograme de cheltuieli în cadrul sectorului Justiția, 2016-2018

1.3 Priorități și obiective

Una din prioritățile esențiale la moment a sectorului este implementarea Strategiei de Reformă a Sectorului Justiției, a cărei perioadă de implementare se finisează în anul 2016 perioadă ce corespunde cu CBTM 2016-2018. Deci în acest context s-a depus efort ca în CBTM să fie incluse toate activitățile prioritare ce vor duce la realizarea obiectivului general al sectorului care este *edificarea unui sector al justiției accesibil, eficient, independent, transparent, profesionist și responsabil față de societate, care să corespundă standardelor europene, să asigure supremația legii, respectarea drepturilor omului și să contribuie la asigurarea încrederii societății în actul de justiție.*

Fiecare subprogram conține obiective specifice stabilite în dependență de necesitățile identificate în domeniul de activitatea care este cuprinsă în subprogram. Menționăm că realizarea obiectivelor specifice vor duce la realizarea obiectivului general. Factorii care au condiționat stabilirea obiectivelor au fost dificultățile/deficiențele apărute în desfășurarea activității, cu care s-a confruntat sectorul. Ca urmare au fost stabilite următoarele obiective specifice:

- Evaluarea impactului implementării Strategiei de Reformă a Sectorului Justiției după finalizarea acesteia;
- Consolidarea spațiului informațional și asigurarea compatibilității sistemelor informaționale din sectorul Justiției;
- Asigurarea efectuării evaluărilor periodice a performanței judecătorilor de către colegiile profesionale instituite în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii;
- Intensificarea eforturilor de uniformizare a practicii judiciare prin adoptarea de recomandări, avize consultative și hotărâri explicative;
- Creșterea ratei de soluținare a cauzelor civile și a dosarelor penale în curțile de apel până la un nivel de cel puțin 100% din volumul materialelor intrate pe rol;
- Creșterea ratei de soluționare a cauzelor civile și a dosarelor penale în prima instanță până la un nivel de cel puțin 100% din volumul materialelor intrate pe rol;
- Consolidarea instituțională a Consiliului Superior al Procurorilor și implementarea măsurilor de reformă a organelor procuraturii;
- Monitorizarea de calitate a asistenței juridice garantate de stat;
- Diminuarea ponderii materialelor remise fără efectuarea expertizei și menținerea ratei de efectuare a expertizelor la nivelul de cel puțin 100% din volumul de materiale acceptate spre expertiză;
- Perfecționarea funcționalității arhivei actelor normative accesibile online și asigurarea accesului nelimitat la baza de date;
- Creșterea ponderii serviciilor publice prestate online de către Serviciul de Stare Civilă și Direcția Apostilă;
- Implementarea modulelor de instruire la distanță în cadrul Institutului Național de Justiție;
- Instituirea unui sistem de raportare din partea prestatorilor de servicii de mediere și monitorizarea statisticii din domeniul medierii;
- Asigurarea emiterii declarațiilor de compatibilitate pe actele normative incluse în Planul Național de Armonizare a Legislației;
- Reorganizarea instituțională și funcțională a Departamentului de Administrare Judecătorească;
- Lansarea monitorizării electronice a beneficiarilor din sistemul de probațiune.

2. Descrierea Structurii Instituționale

2.1 Structura instituțională curentă

Politici în domeniul justiției	Sistemul Judiciar	Urmărirea penală	Asistența juridică garantată de stat	Formarea inițială și continuă în domeniul justiției
<p>Ministerul Justiției este organul central al administrației publice de specialitate, care asigură realizarea politicii de stat în sfera justiției și în activitatea sa se subordonează Guvernului</p>	<p>Consiliul Superior al Magistraturii, principala autoritate de administrare judecătorească, este un organ independent cu competențe în numirea, promovarea, transferarea, sancționarea și eliberarea din funcție a judecătorilor, examinarea și prezentarea proiectelor de bugete instanțelor judecătorești și raportarea asupra modului de organizare și funcționare a sistemului judecătoresc.</p>	<p>Procuratura este instituția autonomă în cadrul autorității judecătorești, care reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor, conduce și exercită urmărirea penală, reprezintă învinuirea în instanțele judecătorești.</p>	<p>Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de State este un organ colegial cu statut de persoană juridică de drept public, format din 7 membri, instituit pentru administrarea procesului de acordare a asistenței juridice garantate de stat</p>	<p>Institutul Național al Justiției, este o instituție publică, care realizează instruirea candidaților la funcțiile de judecător și procuror, perfecționarea profesională a judecătorilor și procurorilor în funcție, precum și a altor persoane care contribuie la înfăptuirea justiției</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Centrul de armonizare a legislației, - Direcția de justiție a Unității teritoriale autonome cu statut special Găgăuzia (Gagauz-Yeri) - Centrul de Informații Juridice - Centrul Național de Expertize Judiciare - Consiliul de Mediere <p>Instituții cu funcții de control și</p>	<p>Pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii funcționează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Colegiul de calificare și atestarea a judecătorilor, - Colegiul disciplinar, - Inspekția Judiciară. <p>Sistemul judecătoresc cuprinde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Curtea Supremă de Justiție, - 4 curți de apel, - 44 de judecătorii 	<p>Procuraturile teritoriale și procuraturile specializate</p>	<p>Oficiile Teritoriale ale CNAJGS sunt persoane juridice de drept public și funcționează în orașele (municipiile) de reședință a curților de apel (Chișinău, Bălți, Cahul, Comrat,), asigurând acordarea asistenței juridice garantată de stat în raza de activitate a curții de apel</p>	

<p>supraveghere:⁶</p> <ul style="list-style-type: none"> - Departamentul de administrare judecătorească - Oficiul Central al Probațiunii <p>Instituții prestatoare de servicii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Serviciul Stare Civilă - Î. S. „Camera Înregistrării de Stat” 				
---	--	--	--	--

2.2 Schimbările instituționale recente și cele planificate

În cadrul sectorului Justiția nu au intervenit schimbări structurale la nivel de sub-programe față de ciclul anterior de planificare strategică. Totodată, în cadrul sub-programelor au avut loc o serie de schimbări instituționale recente care afectează linia de bază.

- **Consiliul Superior al Magistraturii** are în structura sa două colegii: *Colegiul de calificare și atestarea a judecătorilor* și *Colegiul disciplinar*, din care fac parte reprezentanți ai societății civile care sunt remunerați de către CSM. Pe durata de implementare a Strategiei de Reformă a Sectorului Justiției, aceste poziții care nu fac parte din personalul CSM au fost finanțate din mijloacele destinate SRSJ, însă pentru perioada 2017-2018 este necesară includerea acestor poziții în linia de bază.
- Autoadministrarea **Procuraturii Generale** este asigurată de către *Consiliul Superior al Procurorilor*. În prezent, această instituție este un organ de timp colegial. În contextul noii legi cu privire la procuratură⁷, care a fost aprobată de Guvern și transmisă Parlamentului pentru adoptare, Consiliului Superior al Procurorilor i se atribuie statutul de persoană juridică, organul fiind abilitat *inter alia* să aprobe bugetul Procuraturii. Consiliul Superior al Procurorilor urmează să dispună de buget propriu și aparat compus din funcționari publici și personal tehnic. În subordinea Consiliului Superior al Procurorilor vor funcționa următoarele organe: Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor, Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor și Colegiul de disciplină și etică.
- **Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat** acoperă cheltuielile legate de serviciile prestate de avocații publici, avocații contractați și parajuriști. Ultima categorie a fost anterior finanțată de donatorii externi, iar din 2013 finanțarea lor se face din mijloace publice aferente implementării SRSJ. Ca și în situația descrisă anterior, este necesară includerea acestor poziții în linia de bază începând cu 2017.
- Cadrul normativ actual de realizare a expertizei judiciare prevede efectuarea acesteia de către experții instituțiilor specializate de stat din sistemul Ministerului Justiției, Ministerului Sănătății, din subdiviziunile tehnico-criminalistice operative sau de expertiză judiciară ale Ministerului

⁶ Departamentul Instituțiilor Penitenciare este o instituție subordonată ministerului. Ținând cont de faptul că, în conformitate cu clasificarea funcțională, acesta face parte din grupul „Asigurarea Respectării Ordinii Publice”, acesta elaborează propria strategie sectorială de cheltuieli pentru CBTM.

⁷http://justice.gov.md/public/files/transparenta_in_procesul_decizional/consultatii_publice/proiect_CoM.Ven.17.04.2015_pentru_web.pdf

Afacerilor Interne, ale Centrului Național Anticorupție, ale Ministerului Apărării și ale Serviciului de Informații și Securitate sau de către experți particulari incluși în Registrul de stat al experților judiciari atestați, cu excepția expertizelor în cauzele penale privind infracțiunile comise împotriva vieții, sănătății, libertății și demnității persoanei. **Centrul Național de Expertize Judiciare** de pe lângă Ministerul Justiției este desemnat de actuala lege în calitate de instituție coordonatoare în domeniul teoriei și practicii expertizei judiciare și criminalisticii care efectuează expertizele judiciare în baza regulamentului aprobat de Guvern. În prezent se propune modificarea cadrului normativ prin atribuirea unor competențe birourilor (individuale sau asociate) de expertiză judiciară care vor funcționa în paralel cu instituțiile publice. În ambele cazuri expertizele se vor efectua de către experți licențiați în condițiile noii legi. Din punct de vedere instituțional, în cadrul Ministerului Justiției vor activa *Comisia de calificare și evaluare* și *Comisia de disciplină*, iar Centrul Național de Expertize Judiciare își va păstra în continuare statutul de instituție coordonatoare a practicii în domeniul expertizei judiciare⁸. Noul proiect de Lege cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar a fost aprobat de Guvern și transmis Parlamentului pentru adoptare.

- Noul proiect de Lege cu privire la mediere aprobat de Guvern și adoptat de Parlament în primă lectură atribuie **Consiliului de Mediere** statutul de persoană juridică⁹. Totodată, asistența tehnico-materială și activitatea de secretariat rămâne a fi asigurată în continuare de către Ministerul Justiției. Noua lege va avea implicații bugetare în partea ce ține de restituirea taxei de stat în condițiile efectuării de către părțile participante într-un litigiu a tranzacției de împăcare în instanța de fond (100%), instanța de apel (75%) sau instanța de recurs (50%). De asemenea, se prevede acordarea serviciilor de mediere garantată de stat în condiții analogice asistenței juridice garantate de stat.
- În conformitate cu noua clasificare bugetară, **Serviciul Stare Civilă**, subordonat funcțional Ministerului Justiției, încetează să facă parte din sectorul Justiția fiind atribuit grupului „Servicii publice cu caracter general”. Începând cu actualul ciclu de planificare strategică, Strategia Sectorială de Cheltuieli coordonată de Ministerul Justiției nu mai cuprinde limitele de cheltuieli aferente acestui sub-program.

⁸http://www.justice.gov.md/public/files/file/Proiecte%20de%20acte%20normative%20remise%20spre%20coordonare/lupu_ludmila/proiect_de_lege.pdf

⁹<http://www.parlament.md/LegislationDocument.aspx?Id=274da190-3ff4-4a32-ab7c-37716e876e43>

Subprogramul 01. Elaborare a politicii și management în domeniul justiției administrat de aparatul central al Ministerului Justiției					
Scopul subprogramului: Politica statului în domeniul justiției și drepturilor omului, contribuția la menținerea stabilității și calității cadrului normativ, la armonizarea acestuia cu standardele internaționale, supravegherea respectării principiului supremației legii					
Probleme – cheie /Politici	Acțiuni prioritare de politică	Costurile acțiunilor pe ani (mii lei)			Indicatori de monitorizare
		2016	2017	2018	
A. Probleme cheie:	A. Acțiuni curente:				
- Capacități insuficiente pentru coordonarea și monitorizarea Strategiei de Reformă a Sectorului Justiției	Realizarea politicii de stat în sfera justiției	21527,1	21031,8	21569,5	Numărul de acte normative elaborate. Numărul de acte normative avizate Rata de migrație a personalului din sistem
- Fluctuația sporită a cadrelor din Ministerul Justiției	Crearea registrului electronic unic al agenților economici și organizațiilor necomerciale (HP. nr.6,din 16.02.2012, privind aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011–2016, p.5.3.2.2)	66.9			Registru unic creat și funcțional
- Suportul informațional insuficient întru realizarea unor politici publice bazate pe dovezi					
- Lipsa unei platforme informaționale unice care să ofere servicii informaționale juridice centralizate cetățenilor și să faciliteze conlucrarea instituțiilor din sector	Crearea secretariatului Consiliului Național pentru reforma organelor de ocrotire a normelor de drept (HP. nr.6,din 16.02.2012, privind aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011–2016, p.7.1.1.2)	449.8	53.0		Consiliu creat și susținut în plan secretarial
B. Obiective de politici pe termen mediu:					
- Cadru legislativ coerent și previzibil, corelat cu exigențele europene către anul 2016	Organizarea reuniunilor periodice comune ale reprezentanților instituțiilor din sectorul justiției privind planificarea startegică și monitorizarea reformei (HP. nr.6,din 16.02.2012, privind aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011–2016, p.7.1.5.2)	3.0			Numărul de reuniuni
- 50% din funcționarii publici din aparatul central din cadrul Ministerului Justiției instruiți anual					
- Fluctuația de personal din cadrul Ministerului Justiției redusă la 20% până în 2016					
- 75% din acțiunile prevăzute în					

Planul de acțiuni pentru realizarea Strategiei de Reformă a Justiției sunt realizate	Organizarea reuniunilor periodice dintre reprezentanții sectorului neguvernamental și reprezentanții sectorului justiției (<i>HP. nr.6,din 16.02.2012, privind aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011–2016, p.7.3.2.2)</i>	3.0			Numărul de reuniuni
Total subprogram:		22049,8	21084,8	21569,5	

Subprogramul 02. Organizarea a sistemului judecătoresc administrat de Consiliul Superior al Magistraturii					
Scopul subprogramului: Asigurarea și îmbunătățirea condițiilor de funcționare a sistemului judecătoresc					
Probleme – cheie /Politici	Acțiuni prioritare de politică	Costurile acțiunilor pe ani (mii lei)			Indicatori de monitorizare
		2016	2017	2018	
<p>A. Probleme cheie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Capacități insuficiente de supraveghere a sistemului judiciar - Încrederea scăzută în justiție, condiționată de mediatizarea insuficientă a sectorului justiției - Sporirea responsabilizării corpului de judecători <p>B. Obiective de politici pe termen mediu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Consolidarea rolului CSM în asigurarea eficienței justiției. - Consolidarea mecanismelor de implementare a standardelor etice în sectorul justiției. - Informarea și sporirea încrederii societății civile în sistemul judiciar 	A. Acțiuni curente:				
	Asigurarea activității CSM	12065,30	14172,1	16103,3	Proiect de renovare elaborat Sediu renovat Utilaj și echipament procurat
	Elaborarea conceptilor de promovare a eticii profesionale și de sensibilizare a opiniei publice cu privire la etica profesională a reprezentanților sectorului justiției(<i>Planul de acțiuni de implementare a SRSJ, acțiunea 4.2.4, pct.1)</i>)	50,0			Concepte de promovare a eticii profesionale și de sensibilizare a opiniei publice cu privire la etica profesională a reprezentanților sectorului justiției elaborate. Concepte de promovare a eticii profesionale și de sensibilizare a opiniei publice cu privire la etica profesională a reprezentanților sectorului justiției publicate.
	Publicarea de broșuri cu privire la etica profesională a reprezentanților sectorului justiției(<i>Planul de acțiuni de implementare a SRSJ, acțiunea 4.2.4, pct.2)</i>)	37,5			Numărul de broșuri elaborate Numărul de broșuri distribuite/publicate
	Realizarea spoturilor publicitare cu privire la activitatea instituțiilor din sectorul justiției și publicarea acestora pe internet(<i>Planul de acțiuni de implementare a SRSJ, acțiunea 4.2.4, pct.3)</i>)	300,0			Numărul de spoturi realizate Numărul de vizualizări Sursele mass-media de difuzare
Total subprogram:		12452,8	14172,1	16103,3	

Subprogramul 03. Supremație judecătorească administrat de Curtea Supremă de Justiție					
Scopul subprogramului: Asigurarea echitabilității, calității și eficienței actului de justiție					
Probleme – cheie /Politici	Acțiuni prioritare de politică	Costurile acțiunilor pe ani (mii lei)			Indicatori de monitorizare
		2016	2017	2018	
<p>A. Probleme cheie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gradul de încredere scăzut al cetățenilor față de actul de justiție; - Numărul sporit de adresări în instanța superioară de justiție; - Necesitatea uniformizării practicii judiciare. <p>B. Obiective de politici pe termen mediu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Menținerea ratei de soluționare a dosarelor intrate pe rol la un nivel de cel puțin 100%; - Uniformizarea practicii judiciare întru reducerea ponderii adresărilor în instanțele superioare. 	<p>A. Acțiuni curente:</p> <p>Administrarea curentă a activității CSJ</p>	43694,8	46232,8	48477,2	<p>Gradul de încredere al cetățenilor față de actul de justiție</p> <p>Dinamica numărului de petiții în raport cu anii precedenți</p> <p>Numărul de proiecte explicative emise de CSJ</p> <p>Rata de soluționare a dosarelor</p> <p>Durata medie de soluționare a dosarelor</p>
Total subprogram:		43694,8	46232,8	48477,2	

Subprogramul 04. Înfăptuirea judecății în curțile de apel administrat de Curțile de Apel					
Scopul subprogramului: Asigurarea dreptului justițiabililor la un proces de judecată echitabil					
Probleme – cheie /Politici	Acțiuni prioritare de politică	Costurile acțiunilor pe ani (mii lei)			Indicatori de monitorizare
		2016	2017	2018	
A. Probleme cheie:	A. Acțiuni curente:				
<ul style="list-style-type: none"> - Transparența scăzută a actului de justiție - Tergiversarea judecății în curțile de apel condiționată de administrarea judiciară deficientă - Condiții inadecvate de muncă a judecătorilor și personalului angajat al curților de apel - Birouri de arhivă neamenajate în conformitate cu cerințele de păstrare a dosarelor. 	Asigurarea funcționării operaționale a curților de apel	60604,8	75613,1	79623,9	Rata de soluționare a dosarelor în curțile de apel Durata medie calculată de soluționare a dosarelor
	Construcția /renovarea sediilor instanțelor judecătorești (H.P.nr.6,din 16.02.2012, privind aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011–2016, pilonul 1, act.1.1.12.7)				Numărul de instanțe construite/renovate
B. Obiective de politici pe termen mediu:	Asigurarea implementării instituției "asistentului judiciar" (H.P.nr.6,din 16.02.2012, privind aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011–2016, pilonul 1, act.1.3.10.2)	10220,8			Numărul efectiv al asistenților judiciari angajați
<ul style="list-style-type: none"> - Creșterea ratei anuale de soluționare a dosarelor în curțile de apel până la 100% către anul 2017 - Compliența curților de apel cu cerințele de transparență a actului de justiție - Asigurarea condițiilor adecvate de funcționare pentru angajații curților de apel către anul 2017 					
Total subprogram:		70825,6	75613,1	79623,9	

Subprogramul 05. Înfăptuirea judecării în judecătorii administrat de judecătorii					
Scopul subprogramului: Înfăptuirea justiției					
Probleme – cheie /Politici	Acțiuni prioritare de politică	Costurile acțiunilor pe ani (mii lei)			Indicatori de monitorizare
		2016	2017	2018	
A. Probleme cheie:	A. Acțiuni curente:				
- Transparența scăzută a actului de justiție Tergiversarea judecării în judecătorii condiționată de administrarea judiciară deficientă Condiții inadecvate de muncă a judecătorilor și a personalului angajat al judecătorilor	Asigurarea funcționării operaționale a judecătorilor	199914,4	240554,7	252365,3	Rata de soluționare a dosarelor Durata medie calculată de soluționare a dosarelor
- Lipsa încăperilor de audiere a martorilor în anonimat	Construcția /renovarea sediilor judecătorilor (<i>H.P.nr.6,din 16.02.2012, privind aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011–2016, pilonul 1, act.1.1.12.7)</i>	82624,9			Numărul de instanțe construite/ renovate
- Birouri de arhivă neamenajate în conformitate cu cerințele de păstrare a dosarelor	Asigurarea implementării instituției "asistentului judiciar" (<i>H.P.nr.6,din 16.02.2012, privind aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011–2016, pilonul 1, act.1.3.10.2)</i>	28869,7			Numărul efectiv al asistenților judiciari angajați
B. Obiective de politici pe termen mediu:					
- Creșterea ratei anuale de soluționare a dosarelor în judecătorii pînă la 100% către anul 2017					
- Compliența judecătorilor cu cerințele de transparență a actului de justiție					
- Asigurarea condițiilor adecvate de funcționare pentru angajații judecătorilor către anul 2017					
Total subprogram:		311409,0	240554,7	252365,3	

Subprogramul 06. Implementarea politicii penale a statului administrat de Procuratura Generală					
Scopul subprogramului: Sporirea calității și gradului de eficiență al Procuraturii în eforturile de prevenire și combatere eficientă a corupției și protecționismului. Consolidarea și modernizarea Procuraturii în procesul de prevenire și combatere a infracțiunilor, înfăptuire a actului de justiție, promovarea consecventă a imaginii Procuraturii în societate					
Probleme – cheie /Politici	Acțiuni prioritare de politică	Costurile acțiunilor pe ani (mii lei)			Indicatori de monitorizare
		2016	2017	2018	
<p>A. Probleme cheie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Majorarea numărului de dosare penale exercitate și conduse în legătură cu creșterea infraționalității, inclusiv a celei informaționale ; - Infrastructura fizică inadecvată a sediilor organelor procuraturii și condițiile inadecvate de securizare a organelor procuraturii; - Cadru normativ de organizare al urmăririi penale imperfect și neajustat la standardele europene. <p>B. Obiective de politici pe termen mediu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adoptarea amendamentelor legislative și implementarea reformei procuraturii până în 2016; - Consiliul Superior al Procurorilor reformat și funcțional până în 2017; - Perfecționarea tehnicilor de investigare prin instruirea continuă a procurorilor; - Asigurarea pînă în 2018 a unor condiții adecvate de muncă în toate 	A. Acțiuni curente:				
	Asigurarea implementării politicii penale a statului (<i>Legea cu privire la Procuratură nr. 294-XI din 25.12.2008</i>)	141017,2	146507,7	152040,3	Numărul de dosare de urmăriri penale exercitate și conduse; Ponderea dosarelor rămase în gestiune la sfârșitul perioadei
	Elaborarea proiectului de modificare a Legii nr.294-XVI din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură, prin care să se stabilească un buget separat, numărul necesar de personal administrativ și alocarea unui sediu pentru Consiliul Superior al Procurorilor; (<i>HG nr.6, din 16.02.2012, privind aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011–2016, pilonul II, 2.2.3.(1)</i>)	11500,0			Proiect de lege elaborat și remis Guvernului Sediu alocat și dotat cu echipament necesar
	Consolidarea sistemelor de securitate în sediile organelor procuraturii; (<i>HG nr.6, din 16.02.2012, privind aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011–2016, pilonul II, 2.2.6.(5)</i>)	800,0			Tehnologii de securitate instalate și funcționale Numărul sediilor organelor procuraturii asigurate cu noi sisteme de securitate
	Consolidarea capacităților instituționale ale organelor procuraturii, inclusiv examinarea oportunității edificării unui	9218,8	26000,0		Proiecte de construcție /renovare a sediilor procuraturii Sedii renovate /construite

organele procuraturii.	sediu comun pentru toate subdiviziunile Procuraturii Generale și organele procuraturii din municipiul Chișinău; construcția/ renovarea sediilor organelor procuraturii din întreaga țară; (H.G.nr.6,din 16.02.2012,privind aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011–2016, pilonul II, 2.2.6.(6))				
	Instruirea membrilor unităților responsabile de asigurarea securității interne; (H.G.nr.6,din 16.02.2012, privind aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011–2016, pilonul II, 2.3.5. (2))	40.9	0.0		Numărul de cursuri organizate Numărul de persoane instruite
Total subprogram:		162576,9	172507,7	152040,3	

Subprogramul 07. Apărare a drepturilor și intereselor legale ale persoanelor administrat de Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat					
Scopul subprogramului: Protejarea dreptului la un proces echitabil, stabilit de articolul 6 al Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, inclusiv necesitatea asigurării accesului liber și egal pentru toate persoanele la asistență juridică, prin organizarea și acordarea asistenței juridice garantate de stat, precum și diminuarea impedimentelor economico-financiare în realizarea accesului la justiție.					
Probleme – cheie /Politici	Acțiuni prioritare de politică	Costurile acțiunilor pe ani (mii lei)			Indicatori de monitorizare
		2016	2017	2018	
<p>A. Probleme cheie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Calitatea asistenței juridice garantate de stat nu corespunde în totalitatea înaltelor performanțe și practicilor de apărare bazate pe interesul beneficiarului; - Nivelul insuficient de cunoaștere a drepturilor și posibilităților de apărare juridică asistată de stat, în special pe cauzele non-penale. <p>B. Obiective de politici pe termen mediu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aprobarea și aplicarea noului mecanism de monitorizare a calității asistenței juridice calificate garantate de stat, astfel ca anual să fie monitorizați 10 % din nr. total de avocați care acordă asistență juridică calificată garantată de stat; - Reducerea numărului de plângeri din partea beneficiarilor de asistență juridică garantată de stat cu 20 %; - Asistența metodică persoanelor autorizate să acorde asistență juridică garantată de stat, prin 	<p>A. Acțiuni curente:</p> <p>Acordarea asistenței juridice garantate de stat pe toate tipurile de cauze prevăzute de Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat (<i>Legea nr. 198-XVI din 26.07.2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat</i>)</p>	23502,4	23272,0	23319,6	Numărul beneficiarilor asistenței juridice garantate de stat, Numărul prestatorilor de servicii asistență juridică calificată garantată de stat, Numărul de avocați publici majorat cu 2 unități anual, Avocații publici dotați cu tehnică și rechizite de birou necesare activității.
	Organizarea și administrarea sistemului de asistență juridică garantată de stat (<i>Legea nr. 198-XVI din 26.07.2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat</i>)	3190,5	3347,3	3474,2	Oficiile Teritoriale și Aparatul Administrativ al CNAJGS asigurat proporțional cu necesitățile sistemului
	Instituționalizarea sistemului de asistență juridică primară pentru localitățile rurale și urbane (<i>H.G. nr. 6, din 16.02.2012, privind aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, pilonul 3, 3.1.3.5</i>)	1228,4	1228,4		Numărul prestatorilor de servicii de asistență juridică primară (parajuriști) Parajuriștii dotați cu tehnică și servicii internet necesare activității
	Desfășurarea campaniilor de informare a publicului cu privire la asistența juridică garantată de stat (<i>H.G. nr. 6, din 16.02.2012, privind aprobarea</i>	141,7			Număr de pliante și calendare elaborate, Numărul de bannere informative plasate,

organizarea instruirilor și publicarea ghidurilor; - Promovarea/mediatizarea serviciilor de asistență juridică garantată de stat, ca rezultat numărul de persoane care beneficiază de asistență juridică garantată de stat pe cauzele non-penale să ajungă la finele anului 2016 pînă la 4500 iar pe cauzele penale pînă la 31500 beneficiari.	<i>Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, pilonul 3, 3.1.3.8)</i>				Perioada de difuzare și numărul de difuzări a spot-urilor publicitare.
	Elaborarea ghidurilor metodologice de pentru avocați specializați în asistența juridică garantată de stat în cauzele care implică copiii (<i>H.G. nr. 6, din 16.02.2012, privind aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, pilonul 6, 6.3.1.6)</i>	20,0			Numărul de ghiduri editate și publicate
Total subprogram:		28083,0	27847,7	26793,8	

Subprogramul 09. Expertiză legală administrat de Centrul Național de Expertize Judiciare					
Scopul subprogramului: Asigurarea prestării calitative și comprehensive a serviciilor de expertiză legală					
Probleme – cheie /Politici	Acțiuni prioritare de politică	Costurile acțiunilor pe ani (mii lei)			Indicatori de monitorizare
		2016	2017	2018	
A. Probleme cheie:	A. Acțiuni curente:				
<ul style="list-style-type: none"> - Sedii în stare necorespunzătoare; - Insuficiența specialiștilor calificați, utilajului tehnic destinat examinărilor judiciare; - Imperfecțiunea cadrului legislativ ce reglementează domeniul expertizei judiciare; - Termenii relativ mari de efectuarea expertizelor. 	Coordonarea activității în domeniul teoriei și practicii expertizei judiciare (<i>HG 1052 din 12.09.2006 Cu privire la Centrul Național de Expertize Judiciare de pe lângă Ministerul Justiției</i>)	6725,1	7019,7	7317,9	Numărul de expertize efectuate Termenul mediu de efectuare a expertizelor
<ul style="list-style-type: none"> - Termenii relativ mari de efectuarea expertizelor. <p>B. Obiective de politici pe termen mediu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Micșorarea termenului de efectuare a expertizelor judiciare cu 5 % față de situația curentă până în anul 2017 - Construcția sediului și achiziționarea echipamentului corespunzător standardelor europene. - Instruirea a 20% din experții judiciari în fiecare an până în 2016. 	Construcția unui sediu nou al Centrului Național de Expertize Judiciare conform cerințelor, normelor și standardelor europene, având condiții de mediu (energie electrică, căldură, sistem de apă-canalizare, sisteme de ventilare etc.) corespunzătoare sediilor înzestrate cu laboratoare specializate (de fizică, chimie, balistică, radiologie etc.) (<i>HP nr.6 din 16.02.2012 privind aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-16. pilonul 2, p.2.3.1. acțiunea 4</i>)	13177,2	7519,6	-	Sediu construit
	Achiziția echipamentului modern necesar pentru cercetări și investigații în cadrul expertizelor judiciare (<i>HP nr.6 din 16.02.2012 privind aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-16, pilonul 2, p.2.3.1. acțiunea 5</i>)	-	2500,0	-	Echipament procurat

	Desfășurarea cursurilor de instruire inițială și continuă a reprezentanților profesiilor conexe sistemului justiției (HP nr.6 din 16.02.2012 privind aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-16, pilonul 2. p.3.2.5. acțiunea 2)	404,6	-	-	Numărul de experți instruiți în instituții specializate. Numărul de experți ce au fost supuși atestării, precum și numărul de experți ce au trecut cursuri de perfecționare.
	Administrarea/mentenanța paginei oficiale a instituției.	10,0	10,0	10,0	Pagina web funcțională/actualizată.
Total subprogram:		20316,9	17049,3	7327,9	

Subprogramul 10. Sistem integrat de informare juridică administrat de Centrul de Informare Juridică					
Scopul subprogramului: Servicii calitative de informare juridică prestate persoanelor fizice și agenților economice.					
Probleme – cheie /Politici	Acțiuni prioritare de politică	Costurile acțiunilor pe ani (mii lei)			Indicatori de monitorizare
		2016	2017	2018	
A. Probleme cheie:	A. Acțiuni curente:				
<ul style="list-style-type: none"> - Insuficiența de resurse (umane, financiare, tehnico-tehnologice) pentru eliminarea tuturor inadvertențelor informaționale legate de Registrele gestionate. 	Mentenanța Registrelor (bazei de date) aflate în gestiune (Registrul de Stat al actelor juridice, Registrul gajului bunurilor mobile și Registrul dosarelor succesoriale și a testamentelor) (H.G.nr. 488 din 29.03.2008 cu privire la unele aspecte ale activității instituțiilor subordonate Ministerului Justiției) și Sistemul informatic integrat e-rețineri, Registrul procedurilor de executare (e-executare), Sistemul informațional automatizat e-legislație și configurare, Sistemul de gestiune a Registrului de Stat al actelor juridice al Republicii Moldova (lex1.justice.md) (SRSJ 2011-2016 pct3.3.3.,pct 6.4.4.3., pct 7.2.3.2., pct 7.2.3.3.)	7769,4	2205,6	2244,3	Numărul de acte normative plasate în baza de date Numărul de solicitări examinate din numărul total de solicitări parvenite Numărul de accesări a paginii web Baze de date funcționale
<p>B. Obiective de politici pe termen mediu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Perfecționarea funcționalității bazei de date, inclusiv prin flexibilizarea motorului de căutare pe pagina web și asigurarea accesului la versiunile anterioare ale actului normativ - Asigurarea examinării calitative în proporție de 100 % a solicitărilor de informații juridice conform termenelor stabilite de legislația în vigoare către anul 2018 	Prestarea serviciilor informațional-juridice cetățenilor și agenților economici	950,0	950,0	950,0	Contract încheiat pentru prestarea serviciilor Numărul de incidente (nefuncționarea sistemului) Numărul de servicii prestate cetățenilor și mediului de afaceri Numărul de reclamații privind calitatea serviciilor.
Total subprogram:		8719,4	3155,6	3194,3	

Subprogramul 12. Instruire inițială și continuă în domeniul justiției administrat de Institutul Național al Justiției					
Scopul subprogramului: Personal calificat care îndeplinește actul de justiție și asigură supremația legii					
Probleme – cheie /Politici	Acțiuni prioritare de politică	Costurile acțiunilor pe ani (mii lei)			Indicatori de monitorizare
		2016	2017	2018	
A. Probleme cheie:	A. Acțiuni curente:				
- Necesitatea perfecționării profesionale continue a judecătorilor, procurorilor, grefierilor, asistenților judecătorilor, șefilor secretariatelor inst. judecătorești, consilierilor de probațiune, etc.	Asigurarea activității Institutului Național al Justiției (<i>Legea privind Institutul Național al Justiției nr. 152XVI din 08.06.2006</i>)	12818,3	15876,6	16606,0	Numărul de persoane instruite Numărul de formatori
- Necesitatea formării inițiale a candidaților la funcții de judecător și procuror	Editarea publicației periodice, științifico-practice, informative și de drept a INJ (<i>Legea privind Institutul Național al Justiției nr. 152-XVI din 08.06.2006</i>)	100,0	100,0	100,0	Numărul revistelor editate
B. Obiective de politici pe termen mediu:	Desfășurarea cursurilor de instruire pentru personalul instanțelor judecătorești responsabil de relațiile cu publicul (<i>Acțiunea 1.1.3.2. SRSJ</i>)	31,9			Numărul de persoane instruite
- Creșterea numărului audiențelor la cursurile de formare inițială și continuă	Desfășurarea cursurilor de instruire inițială și continuă a șefilor secretariatelor instanțelor judecătorești (<i>Acțiunea 1.1.5.5. SRSJ</i>)	243,3			Numărul de persoane instruite
- Îmbunătățirea programelor de formare	Instruirea personalului responsabil de elaborarea și executarea bugetului din cadrul instanțelor judecătorești (șefii secretariatelor și contabili) (<i>Acțiunea 1.1.5.6. SRSJ</i>)	42,7			Numărul de persoane instruite
- Majorarea gradului de implementare a tehnologiilor informaționale în activitatea instituției către anul 2017	Desfășurarea cursurilor de instruire continuă a personalului judecătorec și a judecătorilor în domeniul utilizării tehnologiilor informaționale (<i>Acțiunea 1.2.2.9. SRSJ</i>)	231,0			Numărul de persoane instruite
	Desfășurarea cursurilor de instruire a	50,1			Numărul de persoane instruite

	judecătorilor privind gestionarea dosarelor și regulile de amânare a examinării cauzelor (<i>Acțiunea 1.2.3.6. SRSJ</i>)				
	Finalizarea reconstrucției sediului INJ în vederea asigurării condițiilor adecvate de instruire a judecătorilor, procurorilor și a altor reprezentanți ai sectorului justiției (<i>Acțiunea 1.3.1.7. SRSJ</i>)	5000,0			Centrul de informații juridice creat și dotat
	Desfășurarea cursurilor de instruire inițială și continuă a asistenților judiciari (<i>Acțiunea 1.3.10.4. SRSJ</i>)	715,9			Numărul de persoane instruite
	Organizarea cursurilor de instruire a persoanelor implicate în activitățile de investigare și urmărire penală (procurori și judecători) (<i>Acțiunea 2.3.2.2. SRSJ</i>)	53,4			Numărul de persoane instruite
	Organizarea și desfășurarea cursurilor de instruire pentru judecători privind noul mecanism de reparare a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești (<i>Acțiunea 3.3.4.1. SRSJ</i>)	52,8			Numărul de persoane instruite
	Organizarea și desfășurarea cursurilor în domeniul eticii profesionale pentru reprezentanții sectorului justiției (<i>Acțiunea 4.2.2.2. SRSJ</i>)	60,0			Numărul de persoane instruite
	Organizarea și desfășurarea cursurilor de instruire a membrilor organelor abilitate cu investigarea abaterilor de la	28,8			Numărul de persoane instruite

	etica profesională (<i>Acțiunea 4.2.3.2. SRSJ</i>)				
	Organizarea și desfășurarea cursurilor de instruire în domeniul combaterii corupției pentru reprezentanții sectorului justiției (<i>Acțiunea 4.3.1.2. SRSJ</i>)	57,6			Numărul de persoane instruite
	Organizarea cursurilor de instruire continuă a persoanelor care lucrează cu copiii aflați în contact cu sistemul justiției (<i>Acțiunea 6.3.1.3. SRSJ</i>)	213,3			Numărul de persoane instruite
	Instruirea avocaților specializați în asistența juridică garantată de stat în cauzele care implică copii (<i>Acțiunea 6.3.1.7. SRSJ</i>)	43,5			Numărul de persoane instruite
	Instruirea consilierilor de probațiune juvenilă (<i>Acțiunea 6.3.3.4.SRSJ</i>)	38,2			Numărul de persoane instruite
	Instruirea specialiștilor în cadrul autorităților publice cu privire la colectarea și prelucrarea datelor statistice în conformitate cu sistemul indicatorilor internaționali de justiție juvenilă (<i>Acțiunea 6.3.5.3. SRSJ</i>)	26,2			Numărul de persoane instruite
	Instruirea consilierilor de probațiune, procurorilor și a judecătorilor cu privire la aplicarea legislației ce reglementează activitatea de probațiune (<i>Acțiunea 6.5.3.6. SRSJ</i>)	38,6			Numărul de persoane instruite
Total subprogram:		19845,6	15976,6	16706,0	

Subprogramul 13. Medierea administrat de Consiliul de Mediere					
Scopul subprogramului: Servicii de mediere de calitate acordate de mediatori					
Probleme – cheie /Politici	Acțiuni prioritare de politică	Costurile acțiunilor pe ani (mii lei)			Indicatori de monitorizare
		2016	2017	2018	
A. Probleme cheie:	A. Acțiuni curente:				
<ul style="list-style-type: none"> - Solicitarea redusă a medierii de către cetățeni ca instrument de soluționare a litigiilor - Capacitatea redusă a Consiliului de mediere în coordonarea și organizarea activității mediatorilor - Mediatizarea insuficientă privind beneficiile utilizării mecanismelor alternative de soluționare a disputelor 	Organizarea și coordonarea activității mediatorilor	910,0	910,0	910,0	Numărul cauzelor soluționate pe cale alternativă Pondere cauzelor soluționate pe cale alternativă în numărul total de litigii
<p>B. Obiective de politici pe termen mediu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Capacitățile Consiliului de Mediere sunt fortificate întru realizarea integrală a activităților prevăzute în Strategia de Reformă a Sectorului Justiției - Sistem de colectare a informației statistice de la mediatori instituționalizat în 2016 - 5 % litigii soluționate pe cale alternativă către anul 2018 	Realizarea și difuzarea materialelor promoționale referitoare la mecanismele alternative de soluționare a disputelor (spoturi video, publicații, broșuri, panouri informative, ghiduri, manuale, pliante etc.) (HP nr.6, din 16.02.2012, privind aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011–2016, acțiunea 5.1.3.2)	300,0			Numărul de materiale promoționale difuzate
Total subprogram:		1210,0	910,0	910,0	

Subprogramul 14. Armonizarea legislației administrat de Centrul de Armonizare a Legislației					
Scopul subprogramului: Expertizarea proiectelor de acte normative/legislative incluse în Planurile Naționale Anuale de Armonizare a Legislației					
Probleme – cheie /Politici	Acțiuni prioritare de politică	Costurile acțiunilor pe ani (mii lei)			Indicatori de monitorizare
		2016	2017	2018	
<p>A. Probleme cheie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Creșterea numărului de acte normative care urmează a fi armonizate cu actele UE reieșind din angajamentele asumate în Acordul de Asociere; - Capacitățile limitate ale autorităților publice emitente de acte normative pe subiectele aferente transpunerii legislației UE în legislația națională <p>B. Obiective de politici pe termen mediu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Planificarea anuală a măsurilor de armonizare legislativă în conformitate cu termenii prevăzuți în Acordul de Asociere; - Realizarea integrală a Planurilor Naționale Anuale de Armonizare a Legislației 	<p>A. Acțiuni curente:</p> <p>Monitorizarea procesului de armonizare a legislației naționale cu legislația UE și efectuarea expertizei de compatibilitate asupra proiectelor de acte normative incluse în Planurile Naționale Anuale de Armonizare a Legislației (<i>HG nr.190 din 21.02.2007 cu privire la crearea Centrului de Armonizare a Legislației</i>)</p>	2259,3	2315,7	2382,4	Ponderea actelor UE transpuse în proiectele de acte normative/legislative; Numărul de declarații de compatibilitate emise în cursul anului; Raportul dintre numărul de declarații emise în cursul anului și numărul de acte normative/legislative incluse în Planul Anual de Armonizare a Legislației.
Total subprogram:		2259,3	2315,7	2382,4	

Subprogramul 15. Administrare judecătorească administrat de Departamentul de Administrare Judecătorească					
Scopul subprogramului: Funcționarea eficientă a instanțelor judecătorești					
Probleme – cheie /Politici	Acțiuni prioritare de politică	Costurile acțiunilor pe ani (mii lei)			Indicatori de monitorizare
		2016	2017	2018	
<p>A. Probleme cheie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Necesitatea consolidării capacităților de funcționare a Departamentului de administrare judecătorească; - Lacune în funcționarea Programului integrat de gestionare a dosarelor <p>B. Obiective de politici pe termen mediu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Condiții adecvate de muncă în toate instanțele judecătorești până în 2018; - Toate instanțele judecătorești beneficiază de suportul tehnic necesar pentru buna funcționare a Programului integrat de gestionare a dosarelor. 	A. Acțiuni curente:				
	Monitorizarea performanței instanțelor judecătorești	1530,4	1559,1	1596,9	Raport de monitorizare a instanțelor judecătorești
	Îmbunătățirea Programului integrat de gestionare a dosarelor (HP nr.6, din 16.02.2012, privind aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011–2016, pilonul 1P.1.2.2.4)	3000,0	3300,0	-	Sistem informațional perfecționat și funcțional în toate instanțele de judecată
	Actualizarea și optimizarea structurii și conținutului paginilor web ale instanțelor judecătorești în vederea publicării hotărârilor judecătorești privind condamnarea reprezentanților sectorului justiției pentru acte de corupție(HP nr.6,din 16.02.2012, privind aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011–2016, pilonul 4, p.4.3.4.2)	30,0	-	-	Pagina web optimizată. Date privind condamnarea condamnarea reprezentanților sectorului justiției pentru acte de corupție publicate
	C. Acțiuni nou identificate:				
Asigurarea fiecărei instanțe judecătorești cu suportul tehnic necesar aplicării Programului integrat de gestionare a dosarelor (HP nr.6, din 16.02.2012, privind aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a	700,0			Toate (49) instanțe de judecată asigurate cu suport tehnic necesar	

	<i>sectorului justiției pentru anii 2011–2016, pilonul 1, p.1.2.2.5)</i>				
	<i>Asigurarea instanțelor cu echipamentul necesar înregistrării audio a ședințelor de judecată (H.P.nr.6,din 16.02.2012,privind aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011–2016, pilonul 1,p.1.2.2.6)</i>	700,0			Ponderea înregistrării ședințelor de judecată
Total subprogram:		5960,4	4859,1	1596,9	

Subprogramul 16. Asigurarea măsurilor alternative la detenție administrat de Oficiul Central de Probațiune					
Scopul subprogramului: Comunitatea protejată de riscul recidivei prin reintegrarea în societate a persoanelor aflate în conflict cu legea penală, asigurarea executării sancțiunilor contravenționale și pedepselor penale neprivative de liberate					
Probleme – cheie /Politici	Acțiuni prioritare de politică	Costurile acțiunilor pe ani (mii lei)			Indicatori de monitorizare
		2016	2017	2018	
A. Probleme cheie:	A. Acțiuni curente:				
- Lipsa programelor probaționale pentru toate categoriile de subiecți ai probațiunii;	Organizarea și coordonarea activității de probațiune (<i>Legea nr. 8 din 14.02.2008 cu privire la probațiune</i>)	27.144,8	27.827,0	28.610,1	Gradul de realizare a acțiunilor stabilite în Planul anual de activitate a OCP
- Personal nespecializat privind modul de utilizare a programelor de corecție a comportamentului;	Instruirea personalului privind modul de utilizare a programelor de corecție a comportamentului (<i>H.P. nr.6 din 16.02.2012 privind aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, 6.5.3.p.8</i>)	300,0			Numărul consilierilor de probațiune instruiți Numărul persoanelor implicate în programe de corecție a comportamentului
- Insuficiență de personal cu studii în domeniul psihologiei și asistenței sociale;					
- Lipsa bazei tehnico-materială pentru implementarea sistemului de evidență electronică (bază de date) a subiecților probațiunii la nivel național;	Elaborarea și distribuirea materialelor informaționale (broșuri, postere informative), destinate publicului larg, referitor la misiunea și rolul probațiunii în asigurarea securității comunitare (<i>H.P. nr.6 din 16.02.2012 privind aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, 6.5.4. p.2</i>)	100,0			Numărul materialelor informative elaborate și diseminate.
- Promovarea insuficientă a instituției și activității de probațiune la nivel național, cât și la nivel internațional.					
B. Obiective de politici pe termen mediu:					
- Consolidarea capacităților serviciului de probațiune către anul 2018;	Crearea și implementarea sistemului de evidență electronică a beneficiarilor (dosar personal electronic) (<i>H.P. nr.6 din 16.02.2012 privind aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a</i>	83,3			Sistem de evidență electronică (dosar personal) elaborat și implementat.
- Toate programele probaționale implementate către anul 2018;					
- Sporirea cu 6 % față de anul					

<p>precedent a numărului de persoane supuse probațiunii implicate în programe probaționale către anul 2018;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sistem de supraveghere și control (monitorizare electronică) a persoanelor supuse probațiunii implementat către anul 2017; - Birouri de probațiune asigurate cu baza tehnico-materială pentru implementarea sistemului informațional e-Probațiune către anul 2016; - Reducerea riscului de recidivă cu 20% din numărul total de cazuri, către anul 2018; - Instruirea inițială și continuă 100% a consilierilor de probațiune către anul 2018; - Consilieride probațiune juvenilă cu studii în domeniul psihologiei și asistenței sociale recrutați 100% către anul 2016. - Sporirea gradului de informare și promovare a imaginii instituției și bunelor practici în activitatea de probațiune, atât la nivel naționalcîtși internațional, către anul 2018. 	<i>sectorului justiției pentru anii 2011-2016, 6.5.3.p.7)</i>				
	Implementarea la nivel național a programului de asistență psihosocială la etapa prezentențială(<i>H.P. nr.6 din 16.02.2012 privind aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, 6.5.3.p.4)</i>	942,4			Numărul minorilor incluși în programul de asistență și consiliere la etapa prezentențială
	Elaborarea programelor individualizate de lucru pentru toate categoriile de beneficiari ai serviciului de probațiune (<i>H.P. nr.6 din 16.02.2012 privind aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, 6.5.3.p.5)</i>	200,0			Numărul de programe elaborate
	Implementarea unui proiect pilot privind monitorizarea electronică a subiecților probațiunii (<i>H.P. nr.6 din 16.02.2012 privind aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, 6.5.3.p.10)</i>	3 500,0			Proiect – pilot implementat Numărul beneficiarilor implicați în proiect
	C. Acțiuni nou identificate:				
Instruirea consilierilor de probațiune juvenilă(<i>HP nr.6 din 16.02.2012 privind aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, 6.3.3.p.4)</i>	30,0			Numărul de cursuri desfășurate Numărul consilierilor de probațiune instruiți	
Total subprogram:	32300,5	27827,0	28610,1		

Subprogramul 17. Apostila administrat de Direcția Apostilă					
Scopul subprogramului: Prestarea serviciilor de apostilă					
Probleme – cheie /Politici	Acțiuni prioritare de politică	Costurile acțiunilor pe ani (mii lei)			Indicatori de monitorizare
		2016	2017	2018	
<p>A. Probleme cheie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Costurile înalte ale serviciilor de apostilare în regim tradițional cauzate de necesitatea deplasării fizice la punctul de prestare a serviciului; - Cererea scăzută de servicii de apostilare prestate online condiționată de necesitatea aplicării semnăturii digitale; - Lipsa unui mecanism eficient de depunere online a cererilor de apostilare; <p>B. Obiective de politici pe termen mediu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Asigurarea elaborării mecanismului eficient de depunere online a cererilor de apostilare; - Descentralizarea serviciului apostilă și integrarea serviciului e-Apostilă în Platforma de Interoperabilitate; - Creșterea ponderii actelor apostilate online la 10% din numărul total de acte apostilate către 2018 	<p>A. Acțiuni curente:</p> <p>Aplicarea apostilei și legalizări actelor oficiale întocmite pe teritoriul Republicii Moldova și destinate a fi utilizate pe teritoriul unui alt stat <i>(Hotărârea Guvernului nr. 736 din 3 octombrie 2012) și realizarea ”Regulamentului privind aplicarea apostilei” (Hotărârea Guvernului Nr.163 din 15.02.2007)</i></p>	2000,0	2042,7	2120,3	Numărul de dosare primite Numărul actelor apostilate Numărul de acte apostilate online Ponderea actelor apostilate online în numărul total de acte apostilate
Total subprogram:		2000,0	2042,7	2120,3	

Tabelul 2. Repartizarea limitei de cheltuieli pe programe/subprograme și pe bugete pe sectorul Justiția, pe anii 2013-2018

mil lei

Denumirea programului	Cod	2013	2014	2015	2016	2017	2018
		Executat	Executat	Aprobat	Estimat	Estimat	Estimat
Subprogramul 01. Politici și management în domeniul justiției	4001	X	34,218.5	40,483.7	22,049.8	21084.8	21,569.5
Subprogramul 02. Organizare a sistemului judecătoresc	4002	X	12,489.0	12,778.2	12,452.8	14172.1	16,103.3
Subprogramul 03. Supremație judecătorească	4003	X	32,885.0	35,956.0	43,694.8	46232.8	48,477.2
Subprogramul 04. Înfăptuire a judecătii în curțile de apel	4004	X	85,515.5	99,996.2	70,825.6	75613.1	79,623.9
Subprogramul 05. Înfăptuire a judecătii în judecătorii	4005	X	199,902.5	263,483.5	311,409.0	240554.7	252,365.3
Subprogramul 06. Implementarea politicii penale a statului	4006	X	130,962.7	152,710.0	162,576.9	172507.7	152,040.3
Subprogramul 08. Apărare a drepturilor și intereselor legale ale pers.	4008	X	22,220.6	22,510.1	28,083.0	27847.7	26,793.8
Subprogramul 09. Expertiză legală	4009	X	7,309.7	10,197.2	20,316.9	17049.3	7,327.9
Subprogramul 10. Sistem integrat de informare juridică	4010	X	1,463.9	1,659.3	8,719.4	3155.6	3,194.3
Subprogramul 12. Instruire inițială și continuă în domeniul justiției	4012	X	12,602.3	14,227.5	19,845.6	15976.6	16,706.0
Subprogramul 13. Mediere	4013	X	327.7	1,519.1	1,210.0	910.0	910.0
Subprogramul 14. Armonizare a legislației	4014	X	2,053.9	1,983.1	2,259.3	2315.7	2,382.4
Subprogramul 15. Administrare judecătorească	4015	X	3,392.9	4,114.6	5,960.4	4859.1	1,596.9
Subprogramul 16. Asigurarea măsurilor alternative de detenție	4016	X	20,031.4	26,141.0	32,300.5	27827.0	28,610.1
Subprogramul 17. Apostilarea actelor publice	4017	X	1,830.2	1,800.0	2,000.0	2042.7	2,120.3
Total pe sector		x	567,205.8	689,559.5	743,704.0	672,148.9	659,821.2
<i>Finanțat de la:</i>							
Bugetul de stat			567,205.8	689,559.5	743,704.0	672,148.9	659,821.2
inclusiv proiecte finanțate din surse externe							
Bugetele locale							
inclusiv transferuri							
BASS							
inclusiv transferuri							
FAOAM							
inclusiv transferuri							

